TOVERI

Lännen suomalaisen työväen äänenkannattaja, ilmestyy Astoriassa, Oregon, joka päivä, paitsi maanantaina.

TOIMITUSKUNTA:

W. N. REIVO, A. SALMI, L. MOILANEN, J. MALO, K. E. HEIKKINEN.

TOVERI

(The Comrade)

The organ of the Finnish workers in the Western States. The only Finnish daily in the West. Published daily, except Monday, at Astoria, Ore., by the Western Workmen's Publishing Society.

Advertising rates in effect July 1, 1912, 40c per inch. Special discount allowed for larger and continuous advertisements.

TOVERI, BOX 99, ASTORIA, OREGON.

AUGUST NIKULA, Manager.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the Post-Office at Astoria, Oregon, under the Act of March 3rd, 1879.

SUBSCRIPTION RATES:

IN THE UNITED STATES AND CANADA:

For 1 year $3.75; For 6 Months, $2.00; For 3 Months, $1.25; For 1 Month 50c.

TILAUSHINNAT YHDYSVALLOISSA JA CANADASSA:

1 vuosikerta $3.75; 6 kuukautta $2.00; 3 kuukautta $1.25; 1 kuukausi 50c.

SUOMEEN JA MUUALLE ULKOMAILLE:

1 vuosikerta $5.50; 6 kuukautta $3.00.

Ilmotushinta 40c palstatuumalta. Kuoleman-ilmotukset $1.50 kerta ja muistovärsyillä $2.00 kerta. Kihlaus-, syntymä- ja avioliitto-ilmotukset 50c kerta, hajutaantieto- ja nimenmuutto-ilmotukset 25c kerta, naima-ilmotukset $1.50 kerta, avioero-ilmotukset $1.00 kerta. Seisovat ilmotukset seuraavan hintaluettelon mukaan palstatuumalta: 1 v. 20c, ½ v. 20c, 3 kk. 25c, 1 kk. 30c.

Satunnaisista ilmotuksista tulee rahan seurata mukana. Englanninkielestä suomennetaan vapaasti.

Huoneusto sijaitsee 10:nnen ja Duane katujen kulmassa.
Telefooni: konttori 365, toim. 832.

1

Ihmiskunnan pelastajat

Kapitalistinen järjestelmä, joka nykyisin kaivaa nopeasti omaa hautaansa, koettaa epätoivoisesti luoda myöskin mahdollisuuksia niiden olojen synnyttämiselle, jotka tekisivät sen ikuisiin jatkumisen mahdolliseksi.

Valtaluokka pyrkii kaikin keinoin käyttämään hyväkseen kaikkia aseita joiden avulla se vain luulee voivansa edistää asiaansa, s. o. jatkaa vallassaoloaan. Nykyinen tilanne tarjoaa sellaisesta epätoivoisuutta muistuttavasta toiminnasta mitä oivallisimman esimerkin. Vastikään on kerrottu, miten Saksan hallitus on luovuttanut useita ylimääräisiä junia venäläisten sosialistien käytettäväksi päästäkseen Sveitsistä Venäjälle. Saattaa luulla että Saksa on kovinkin suosiollinen Venäjän sosialisteille, mutta siten ei ole laita. Saksa ei kannata venäläisiä sosialisteja sosialisteina, vaan Venäjän valtaan kohonneen porvariston vihollisina, toivoen siten voivansa saada aikaan Venäjällä sellaisen tilanteen, jonka vallitessa sodankäynti Venäjän taholta tulisi mahdottomaksi ja Venäjä olisi pakotettu tekemään rauhan Saksan kanssa, jolloin Saksan junkkerismi taas saisi suurempia voiton toiveita kapitalismia ja maailman muiden maiden porvaristoa vastaan.

Saksa ei halua Venäjällä rauhaa rauhan vaan junkkerismin voittojen vuoksi, jotka näyttävät nyt käyvän hyvin kyseenalaisiksi ja mahdottomiksikin.

Mutta mitä haluavat venäläiset puoluetoverimme? Haluavat rauhaa, sillä tietävät että Venäjän työväestöllä ei ole mitään voitettavaa sodan jatkamisesta. Venäläiset sosialistit eivät halua rauhaa Venäjällä siksi että Saksan junkkerit saisivat enemmän valtaa vihollisiaan vastaan, vaan kokonaan muista syistä, he käyttävät vain tilaisuutta hyväkseen, vaikuttaakseen vihollisiinsa niiden tapellessa keskenään.

Mutta sittekin on merkillepantava seikka, että tässä ihmiskunnan suurteurastusjuhlassa, jossa miljoonat työläiset saavat vuodattaa verensä kapitalismin voitonhimon eteen, miljoonat pienokaiset menettävät isänsä ja lukemattomat kodit ovat muuttuneet suruhuoneiksi, sosialistit ovat ainoa joukko joka pyrkii saamaan aikaan rauhaa sellaisilla perusteilla, joilla se voisi ikuisesti säilyä.

Sosialistit ovat ihmiskunnan pelastajat taistellessaan kapitalismia vastaan. Kaikki muut rauhanaatteen kannattajat rakentavat koko rauhanagitatsioninsa sille, että koettavat saada keskenään taistelevat kapitalistiryhmät tekemään välillisiä sopimuksia siitä, että sotia ei käytäisi. Sosialistit sitävastoin toimivat niiden kansainvälisten suhteiden poistamiseksi, joiden vallitessa sotien lopettaminen on yhtä mahdoton kuin Atlannin meren kuivaaminen koettamalla laskea sen veden Tyyneeseen mereen.

Venäjän sosialisteilla on täysi oikeus koettaa päästä vaikuttamaan maansa hallintoon tavalla joka panisi sikäläisen valtaan päässeen porvariston miettimään asemaa ennen kuin yltiöpäisesti jatkaa sotaa ja uhraa ihmishenkiä valtansa tukemiseksi. Venäjän sosialisteilla on nykyisin mitä parhain tilaisuus saavuttaa sananvaltaa hallituksessa, kun porvaristo on oman valtansa tukemiseksi pakotettu tekemään työväestölle myönnytyksiä. Ja elleivät sikäläiset sosialistit ottaisi käyttääkseen sellaista tilaisuutta hyväkseen, olisivat he sopimattomia ihmiskunnan pelastajiksi.

Venäjän sosialisteilla ei ole mitään tekemistä Saksan junkkerismin tukemisessa, eikä heistä suinkaan kukaan ajattelekaan sellaista enempää kuin tämän maan sosialistit vastustavat sotaa Saksan junkkerismin eduksi. Mikään ei olisi mielettömämpää kuin selittää että täkäläiset sosialistit, arvostellessaan maansa kapitalistiluokan sotaraivoa, tekisivät sen siksi että haluaisivat nähdä Saksan taantumuksellisen yksinvallan voimistuvan. Meillä ei ole mitään yhteistä Saksan itsevaltaisen hallituksen kanssa, päinvastoin on sen kukistuminen meille mitä välttämättömin. Monarkismin kukistuminen Saksassa luo edellytyksiä kansanvallan nousulle siellä samoin kuin se loi sille edellytyksiä Venäjällä ja luo jokaisessa maassa jossa työväenliike kykenee sen kukistamaan. Se on juuri monarkismin kukistaminen ja kansanvaltaisuuden asian puolesta taisteleminen joka kannustaa Venäjän sosialisteja käyttämään hyväkseen jokaista tarjottua tilaisuutta ja se sama kansanvaltaisuuden asia se kannustaa tämänkin maan sosialisteja. Kansanvaltaisuuden asiaa on ajettava rinnan kaikissa maissa, ennen kuin sille voidaan toivoa voittoa missään maassa, sillä tarpeen tullen ovat kaikkien maiden hallitukset valmiit tukahuttamaan tarkoitustaan vastaavalla tavalla jokaisen kansanvaltaisuusliikkeen, milloin on kysymyksessä kansanvaltaisuuden laajentaminen myöskin todellista kansaa koskevaksi. Alas Saksan monarkismi, ja alas monarkismi kaikissa maissa, olkoonpa se sitten feodalismin jätettä tai rahavallan luomaa, kummassakin tapauksessa se on samanlainen työväenluokan vihollinen.

'Inhimillisyys'-taistelua

Kansanvaltaisuus ja inhimillisyys ovat joutuneet nykyisin sellaisiksi verhoiksi, joiden suojassa riistävä kapitalistiluokkamme panee toimeen kaikki ne koko yhteiskuntamme taloudellisessa historiassa vertojaan löytämättömät riistosuunnitelmansa, joiden toteuttamista olemme todistamassa.

Kun kongressi myönsi seitsemän biljoonaa dollaria ensimäiseksi sotaluovutukseksi, kiirehtivät Wall kadun raharuhtinaat saaliin jaolle, suunnittelemalla toimenpiteitä, joiden kautta koko laina tulisi heidän välitettäväkseen ja — kontrolleerattavakseen. Ja kaikesta siitä huolimatta puhuu maan porvarillinen sanomalehdistö miten ajetaan inhimillisyyden asiaa, miten sellaiset "suuret patriotit" kuin Rockefeller, Morgan, Carnegie ja muut samanlaiset riistäjäparoonit, jotka valmistautuvat imemään koko kansakunnan kuiviin samalla ajalla jolloin kansakunta valmistautuu uhraamaan parhaan osan jäsenistään sodan armottomalla tappotantereella, olisi asetettavat esikuviksi kaikkialla.

Jos todellakin siten meneteltäisi, niin taitaisi olla hyvin vähän niitä jotka joutaisivat vallihautoihin. Sellaiset patriotit ovat valmiit tyhjentämään talon sillä aikaa kun sen väki on valkeaa sammuttamassa. Sellaisista patrioteista ei saata sanoa muuta kuin siitä varaslaumastakin, joka sytyttää talon riihen palamaan, saadakseen väen ollessa sammutustyössä puhdistaa talon puhtaaksi.

Vielä on muistissa sisällissota, jossa tämä kansakunta uhrasi miljoonia dollareissa ja miehissä, ja raharuhtinaat laskivat sen kapitalistisen teollisuusjärjestelmän varsinaisen perustan, jonka päälle nyt huomaamme rakennettavan sellaisen militaristisen hirmuvaltion, jollaista maailman historia ei tunne.

Sellainen on kapitalistiemme "kunnallisten patriottiemme" todellinen suunnitelma jos he saavat sen häiritsemättä toteuttaa, eikä ole olemassa mitään muuta estävää voimaa kuin työväestö, jos se saadaan käsittämään, että taistelu kansanvaltaisuuden puolesta tapahtuu väärän suunnitelman mukaan.

Meillä sosialisteilla ei ole mitään sitä vastaan, että käydään taistelua kansanvaltaisuuden puolesta, sehän on juuri meidän vaatimuksemme, mutta me emme käsitä kansanvaltaisuudeksi sellaisia pakkotoimenpiteitä, joita wall-katulaiset raharuhtinaamme suunnittelevat, voidakseen esteettä ajaa häikäilemättömät riistosuunnitelmansa lävitse. Sellaisista toimenpiteistä me pidämme vaarallisimpana kansanvaltaisuuden asialle ne kuristustoimenpiteet, joita suunnitellaan arvostelevalle sanomalehdistölle sensuurimääräysten muodossa.

Ja näiden sensuurimääräysten innokkaimpana kannattajana esiintyykin juuri se sama riistäjäsakki, joka pelaa pörssissä ja antaa määräyksiään sieltä muualla oleville asiamiehilleen, joita on kaikkialla, sanomalehdistössäkin.

Sellaiset sensuurimäärykset joita nykyisin suunnitellaan, ovat mitä turmiollisimpia kansanvaltaisuuden asialle, sillä ne antavat yksityisille tilaisuuden toimeenpanna kostohankkeitaan yksinpä persoonallisille vihamiehilleenkin. Kun arvostelevan sanomalehdistön suu on tukossa, niin määrää syyttäjä, joka voi olla ilmiantajakin, rangaistuksen aivan mielivaltaisesti ja oikeuden tilalle astuu silloin täydellinen anarkia ja mielivalta. Hallitus, joka selittää ajavansa kansanvaltaisuuden asiaa saksalaista junkkerismia vastaan, joutuu yksityisten aseeksi, ja sellaista tilannetta on vastustettava.

Mitä typerimmät ovat sellaiset selittelyt, että me sosialistit pelaisimme Saksan junkkerismin käsiin, vastustaessamme sensuurimääräyksiä. Meillä ei ole vähintäkään syytä palvella Saksan etuja, sillä me tiedämme, että Saksan junkkerismi on aivan yhtä vaarallinen työväestön vihollinen kuin amerikalainen kapitalismikin; saksalainen feodaaliparooni ei ole yhtään parempi riistäjä kuin Wall-kadun riistäjäparoonikaan, joka pettää hallitusta jokaisessa kädenkäänteessä, myydessään sille pilaantunutta tavaraa, vieläpä niinkin pitkälle, että pantsarilevyt, joiden pitäisi olla kuulien estäjänä, ovat jo tehtaasta lähtiessään reikiä täynnä.

Kerta kaikkiaan me emme siis vastusta ollenkaan kansanvaltaisuuden asiaa, vaan sillä keinotteleminista, mutta sitä me vastustamme viimeiseen saakka, ja sillä keinotteleminen käy vielä nykyistäkin häikäilemättömämmäksi, jos ne suunnitelmat läpäisevät, joita Wall-kadun raharuhtinasten etuja ajavat asioimistot sanomalehdistönsä avustamana pyrkivät toteuttamaan.

Sosialistipuolueen historiallinen merkitys

Kaikissa peruskohdissaan, täyttääkseen tarkotuksensa, täytyy sosialistipuolueen olla työläisluokan puolue.

Työväenluokalla kaikissa maissa on ajettavana oma valtiollinen, taloudellinen ja yhteiskunnallinen ohjelma, mikä on ristiriidassa kaikkien muitten yhteiskuntaluokkien ja niitä edustavien puolueitten kanssa. Ja vaikka sosialistipuolueen ovet ovat avoimet kaikille ihmisille, jotka tunnustavat sosialistipuolueen vallankumouksselliset tarkotusperät ja ohjelman, niin mikään muu yhteiskuntaluokka kokonaisena luokkana ei voi auttaa tai palvella työläisluokan taistelua vapautensa puolesta. Tämä on työläisluokan itsensä tehtävä. Ja suorittaakseen tämän suuren historiallisen tehtävän, mullistaakseen kapitalistisen järjestelmän, työläisten täytyy järjestyä omiin luokkajärjestöihinsä, kehittyä niissä taistelevaksi armeijaksi kapitalistista järjestelmää ja oloja vastaan, jonka tarjoomista eduista nauttivat luokat parhaimmassakin tapauksessa, parhaimmillakin teoillaan ja toiminnallaan koettavat suojella, joko itsetietoisesti tai tiedottomasti, työläisluokkaa ryöstävää ja maahan polkevaa, orjuuteen painavaa ja siinä tilassa pitävää kapitalistista järjestelmää.

Me tuomitsemme kapitalistisen järjestelmän. Me väitämme, että se aika on lähellä, jolloin tämän luokkajärjestelmän täytyy joutua johtavissa kapitalismin maissa luuhistumiskauteensa. Tämän järjestelmän syntitaakka on niin suuri, niin syvä, niin laaja, niin mittaamaton, että tämän taakan alla huokailevat eivät voi sitä kestää. Ihmiskunnan tulevaisuus, menestys ja onni voidaan perustaa vain tälle historialliselle teolle.

Yhdysvallat eivät tee siinä mitä me ylläolevassa olemme sanoneet ja väittäneet pienintäkään poikkeusta. Kapitalismin taloudellinen autokratia polkee ja painaa täällä yhtä raskaana ja työläisluokan elämää, oikeutta ja vapautta hävittävänä kuin kaikissa muissakin kapitalistisissa maissa. Me pyydämme maamme työläisiä johdattamaan mieliinsä katkerat kokemuksensa ja pettymyksensä, me pyydämme jokaista avoimin silmin katsomaan ympärilleen: työläiskorttelien kurjuutta, missä taudit ja nälkä ja alastomuus, työttömyys ja työn liikarasitus kaataa ihmiselämää kuin viikatemies heinää. Katsokaa ja miettikää miten halpa on työläisten elämä ja mitenkä kalliita elämänylläpidoksi välttämättömät tavarat, kuinka tavaroitten yhteiskunnallinen asema on korotettu työläisihmisten yhteiskunnallisen aseman yläpuolelle, kuinka tavaroitten tuottamisesta on tullut yhteiskunnallinen päämäärä ja koko työväenluokan valtavista miljoonajoukoista keino tavaroitten tuottamista varten, tavaroitten, joilla kapitalistisen järjestelmän suojatit keinottelevat. Luokaa katseenne maamme rikkauden määräämättömiin määriin, joita työläisluokka tuottaa, mutta ei omista, tehtaisiin, joissa työläiset näintyvät, koko yhteiskuntaan, missä kapitalistinen järjestelmä syöksee luokkamme jäseniä rikoksiin, ammattihaureuteen, mielenvikaisuuteen, henkiseen ja siveelliseen rappiotilaan, syöksee näihin tuhansia tuhansien perästä!

Luokaa katseemme kapitalismin valtakeinoihin: valtiollisiin, taloudellisiin ja henkisiin! Ettekö näe kuinka ne järjestelmällisesti, aina ja kaikissa asioissa kääntävät kärkensä yhteiskunnan pohjakerroksia vastaan, pysyttääkseen niitä alallaan sorrettuna ja poljettuna luokkana, liikkumattomana kivijalkana kapitalistiselle järjestelmälle ja tämän järjestelmän huijausten tukena?

Kuinka kauan kestää maailman järjestys tämmöisellään? Loppu siitä pitäisi tulla.

Uutta ilmaa, uutta henkeä ja uutta valoa kaipaa tämä maailma. Työläisluokan historiallinen tehtävä oman puolueensa kautta on päästää irti vapauttavat voimat. — Raiv.

SIELTÄ *ja* TÄÄLTÄ

HAVAINNOLLISTA SIELUN KOETTELEMISTA.

Kerrotaan että kerran kajahti erään papin päähän koetella seurakuntalaistensa sieluntilaa. Hän antoi kantaa eräänä sunnuntai-aamuna suuren heinäkimpun kirkon alttarin eteen. Kun kirkkoväki oli saapunut, astui hän alttarille heinäkimpun ääreen ja ilmoitti kansalle, että pyhä isä Roomasta oli lähettänyt lampailleen itse siunaamiaan heiniä syötäväksi. Hän viittasi kimppuun ja kehotti laumaa popsimaan. Kauhea temmellys syntyi kirkossa. Jokainen kunnon "lammas" tahtoi edes jonkun suupalan saada noista pyhistä heinistä. Hetken perästä ei kimpusta ollut korttakaan jälellä. Heinät oli syöty. Se oli sen seurakunnan todellinen siunauksen päivä, oikea etsikkosunnuntai.

Siunausta se tuo aina paimenen homma laumalle, saman tekevää, kiskooko hän lampaita saparoista tai sarvista.

Papillista viisautta

Eräs kirjeenvaihtajamme on suomentanut pätkiä erään tacomalaisen papin, Weyerin saarnasta, jonka hän oli pitänyt Tacomassa, ja lähettänyt meille julkaistavaksi. Koska nuo pätkät ovat mielenkiintoisia siinä suhteessa, että ne niin selvästi osottavat pappien päissä valiltsevaa "siistiä epäjärjestystä", niin ansaitsevat ne tulla Toverin lukijain silmäiltäväksi. Pappi juttelee näin:

"Henkilöä, joka ryöstää ruumiita ja kuolleita, nimitetään shakaaliksi ja heti paikalla ammutaan. Mutta niitä, jotka ryöstävät eläviltä ihmisiltä kaiken elämisen mahdollisuuden ja vielä kiduttavat uhrejaan nälällä, kunnioitetaan kelvollisina kansalaisina."

"Jos työläisellä ei ole kylliksi aivoja ajatella omaa vapauttaan, niin keneen me sitten turvaamme ja luotamme, että saisimme industrialisen vapauden? Vissiin kapitalisteihin!"

"Jos Jeesus olisi kapteeni Amerikan linjan laivassa ja Wille-keisari sanoisi hänelle, että jos sinä purjehdit yli Atlantin, niin minä upotan sinut ja laivasi, niin Jeesus olisi niin kuin ainakin amerikalainen kapteeni joka uhmaisi Wille-keisaria ja menisi yli kiellosta huolimatta."

Sepä nyt tiettykin, että Jeesus on kaikessa amerikalaisten puolella. Kuinka hän voisi toisin oliakaan! Saksassa hän on saksalaisten puolella, ohjaillen zeppeliinejä ilmassa ja pitäen peräsintä submarilneissa pauhaavien meren aaltojen alla. On sillä Jeesuksella hommaa näin sotaisena aikana.

"Jos työläisellä ei ole kylliksi aivoja ajatella omaa vapauttaan, niin keneen me sitten luotamme....?

Nuo papin lausunnot osottavat, että taivaan agentteihin ainakaan ei voi luottaa missään asiassa, huolimatta heidän "kapinallisista" saarnoistaan.

Kiitoksia neuvosta

Työväestö on aina tottunut saamaan riistäjiltään ilmaiseksi paljon hyviä neuvoja — ja siinä se onkin kaikki, mitä sille on annettu, lukuunottamatta niitä vaivoja, joita työvoimatavaran myyjä saa kokea tavaransa luovuttamisessa, kuten muuan veljeslehtemme äskettäin sattuvasti huomautti.

Äskettäin annettiin meille neuvo, että säästääksemme menojamme, olisi meidän pidettävä lapsemme jalkineitta kesäisin.

Kiitoksia vaan, me olemme sen oivaltaneet jo aikoja sitten. Työväestön lapset eivät ole olleet jalkineitta vain kesäisin, jolloin herraskaiset selittävät jalkineitta olemisen kansalliseksi välttämättömyydeksi — työväestölle, vaan ne ovat olleet jalkineitta myöskin talvipakkasissa, jolloin herrasväki pukee pentunsa turkkeihin.

Ja syy siihen että työväestön lapset ovat aina olleet jalkineitta talvipakkasissakin, on siinä varsin materialistisessa pikku niksissä, että kahden dollarin päiväpalkalla työskentelevä perheen isä, joka sitäpaitsi saa olla vielä suuren osan ajastaan "omassa työssään", s. o. olla etsimässä tilaisuutta saada työvoimansa kaupaksi siitäkään näikäpalkasta, ei voi mitenkään hankkia jalkineita lapsilleen.

Mutta nyt kun ristäjäluokka on korottanut elintarpeet vallan suunnattomaksi, julkeaa se vielä tulla ja esittää jalkineitta olemista!

Suurempaa loukkausta ja halveksumista ei voi kuvitella, mutta sittekin on työväestö nukuksissa, se ei näytä olevan ensinkään tajullaan.

Eikä se olekaan tajullaan, se on juovuksissa, mutta kun se herää, herää se tekemään tiliä kiusaajiensa kanssa; se herää vaatimaan tilille neuvonantajiaan, ja se tekee sen tavalla, josta Venäjän työväestö antoi esimerkin. Kun nälkiintynyt ja räsyinen paljasjalkaisten joukko vaatii leipää, kohtasi se ojennettuja pistimiä edessään, mutta kun pistimet komennettiin syöksemään rintoihin, polvistui ryysyläisarmeija ja uniformuun puettu rinta tunsi veljen ryysyissäkin, se kieltäytyi pistämästä, se tunsi olevansa veljensä vartija ja tilinteon päivä oli tullut; mahtava Venäjän aatelismahti, joka vuosisatoja oli seissyt kansan harteilla, turvautuen pistimiin milloin vaara uhkasi, kukistui.

Siis kiitoksia neuvoista, meillä on niitä paljon ja me muistamme ne, mutta tällä kertaa emme niitä voi käyttää, ei haluttomuutemme, vaan mahdollisuuden puutteen estämänä.

Työväestö voi vain muistaa Lincolnin sanat: "Kun minä pääsen tätä järjestelmää lyömään, lyön minä sitä tuntuvasti." Nyt on työväestö kahlehdittuna, mutta ei aina, se murtaa ne kerran, vaikka se onkin paljasjalkainen.

Oikeata ja väärentämätöntä

(Kuvaus nykyajan Suomesta.)

Kun kuluttaja Kuivalainen tarkoin mietti elämäänsä, teki hän sen havainnon, ettei siinä ollut mitään muuta alkuperäistä ja väärentämätöntä kuin nälkä ja vilu.

Katsotaanpa nyt, kun hän istuu syömään.

Hänen vaimonsa oli onnistunut ostamaan kaupungilta nahistuneita ja puolipilaantuneita perunoita kaksi kiloa, sekä 200 grammaa henkeä kohti rasvatonta ja luista liharenttua. Kaikki saaliinsa oli hän lyönyt pataan ja laskenut raanasta sekaan kloorikalkilla puhdistettua vettä. Padan alla palaa kituuttivat kaupungin hankkimat pökkelöt.

Niinpä kuluttaja Kuivalaisen vaimo, joka sipsutteli pahvipohjaisissa kengissään, oli viimein tilaisuudessa nostamaan höyryävän keiton pöydälle. Se syötiin ja sekaan haukattiin leipää, johon vaimo oli saamansa reseptin mukaan leiponut kolmanneksen perunoita — mistä hän perunoita oli tähän tarkotukseen saanut, se on ja pysyy hänen omana salaisuutenaan.

Voipa vaimo vielä kaataa miehelleen lasillisen maitoakin, ei tosin oikeata, vaan sellaista, jota maitokauppias myy vedellä miedonnettuna ja ärtyisiä vatsoja varten lievennettynä.

Asetilla oli sitten smetanaa, jota vaimo oli onnistunut hankkimaan. Siinä oli tosin 90 prosenttia piimäkokkelia, mutta söihän sitä, kun kaupungin voikin loppui niin väleen aina silloin kun sitä saikin.

Kuluttaja Kuivalainen sanoi, että hän toivoo olevansa ynisevä vasikka tai vikisevä porsas jossain haisevassa navetassa; silloin ainakin saisi vatsansa täyteen väärentämätöntä lehmän anninta.

— Nyt me söimme viikon tai oikeastaan kuukauden ransoonimme, sanoi kuluttja Kuivalainen, kun pata oli tyhjennetty kahteen suurempaan ja kahteen pienempään suuhun.

Vaimo riepu oli onnellisen näköinen, saadessaan vielä kantaa pöytään kattilan marjapuuroa. — Monenlaisia ruokia niinkuin herrasväessä, sanoi hän hymyillen.

— Sokeria en tähän tosin voinut panna, kun ei ollut, enkä liioin perunajauhoja. Perunajauhot maksavat jo liki kolme markkaa kilo, eikä niistä kannata tehdä enää muuta kuin karamelleja. Mutta minä onnistuin saada melassia 2½ markkaa kilo. Se on tosin mustaa ja haisevaa, mutta kyllä se puurossa menee.

— Sitä käytetään Venäjällä karjanrehuksi, tiesi kuluttaja Kuivalainen.

— Niinhän se on, sanoi vaimo Kuivalainen. — Ihmisten ruoka syötetään nykyisin elukoille ja ihmiset syövät eläinten rehuja.

Menihän se puuro sentään. Päälle tarjosi vaimo Kuivalainen kahvia, jossa tosin ei ollut pöönäkään kahvia, ainoastaan vastikkeita ja lisäkkeitä. Kahvia nautittiin karamellien kanssa, joka oli tehty perunajauhoista ja glyserliinistä.

Onnellisen näköisenä hörpiskeli vaimo Kuivalainen kahvinsa, mutta kuluttaja Kuivalainen sanoi:

— Helsingissä maksaa sokeri 15 markkaa kilo. Viipurissa sitä on löydetty suuria määriä. Mutta Helsingissä eivät sokerivarastot ole missään erityisessä kätkössä. Ne liikkuvat katuja pitkin valmiiksi pakattuina, niitä ei avata ollenkaan vielä vähemmin syödään.

— Mitä sinä höpiset, sanoi vaimo.

— No kuules nyt kun ma luen täältä lehdestä. "Sokerin jobbaus. S. H. Dagens Press. Viime aikoina on lehdissä ollut joka päivä ilmotuksia kuka haluaa ostaa sokeria, kuka myydä. Jokaisella on luonnollisesti vapaus, jos mahdollista, hankkia itselleen sokeria sen lisäksi, mitä kaupungin elintarvekomitean toimesta voidaan myydä, samoin kuin kullakin on vapaus myydä se sokeri, minkä hänen niinmuodoin on onnistunut saada. Se mikä kuitenkin tässä yksityisessä kauppalikkeessä on herättänyt huomiota on se huikean korkea hinta, mikä on pyydetty tarjotusta tavarasta. Olemme kuulleet tapauksia, että jopa 1,000 kiloa sokeria on tarjottu 11 mk. 50 pennin hinnasta kiloilta. Määrän suuruus viittaa tässä tapauksessa siihen, että on kysymyksessä sokeria, jota on pidetty varastossa ja jota nyt koetetaan myydä melkoisella voitolla. Miestä myöten kerrotaan, että sokerista pienemmissä erissä on maksettu hintaa jopa 15 markkaa kilo.

Myynti tapahtuu kertomusten mukaan siten, että myyjä, sen jälkeen, kun kauppasopimus on tehty telefoonilla, määrää kohtauspaikan ostajan kanssa illalla jossain vähemmän valaistussa paikassa, missä kauppa päätetään ilman pitempiä puheita, sovittu hinta annetaan ja sokeri luovutetaan. Tavallisesti on paikka niin pimeä, että ostajan on mahdoton erottaa myyjän kasvojen piirteitä, jonka kautta on mahdotonta huomata myyjää ja saattaa hänet edesvastuuseen. — Sokerin rajahinta on nykyisin kuten tunnettua 1 mk. 90 p. kilo.

— Nyt kai ymmärrät, sanoi kuluttaja Kuivalainen, miten varastot kiertävät aukaisematta ja vähenemättä ympäri kaupunkia. Päivisin on sokeri ties missä alustassa, mutta iltapimeässä se hiipii esiin ja siirtyy pimein päin uudelle hantlankarille. Sama on muuten peli muillakin elintarpeilla. Kaukana maaseuduilla on kuoppa täynnä perunoita. Kuka tietää kenen omaisuutta se on? Ehkä se on jo kymmeniä kertoja siirtynyt trokarilta trokarille. Lopputulos huijauksesta on se, että me kuluttajat saamme nuolla näppejämme. Hinnat nousevat suunnattomiin, väärennetyt elintarpeet astuvat oikeitten tilalle, niin että lopuksi ei meillä ole muuta väärentämätöntä ja alkuperäistä kuin vilu ja nälkä. Porvarillinen maailmanjärjestys on saavuttanut loistokohtansa?

Kuluttaja Kuivalainen teki lähtöä työhönsä.

— Entäs tili? kysyi vaimo huolestuneena.

— Tuossa, sanoi mies ja työnsi setelit vaimonsa kouraan. — Tuokin näyttää kymmenmarkkaselta, mutta eipäs olekaan. Se on kolme markkaa, vaikka valtio kehuu maksavansa tästä setelistä 10 markkaa kullassa. Mutta menepäs kauppiaaseen — saat kolmen markan tavarat — jos sitäkään.

Sanoi ja lähti. Vaimo jäi terästelemään kekseliäisyyttään, saadakseen esilleottamistaan risoista paikattua kokoon miehelleen työtakkia.

Jussi.

Yleisiä uutisia

I.w.w:n oikeusjuttu

(Jatkoa ensimäiseltä sivulta)

paustaistelun aikana. Hänen esiintymisensä vastaajien todistajana, ensinnäkin, ja hänen peittelemättömät vastauksensa tulivat odottamattomana yllätyksenä. Luke, joka on harvinaisen isorakenteinen ja raa'an näköinen, oikea poliisintyyppi, vastasi kaikkiin kysymyksiin komentavalla virkaäänellä. Hän vahvisti kaikki mitä i.w.w:läiset olivat todistaneet Beverly Parkin tapauksesta: sheriffi McRae oli omassa persoonassaan johtanut tuota "afääriä", deputeja oli ollut noin 60 asestettuina revolvereilla ja lyijyllä täytetyillä nahkamätkillä; eräs i.w.w:läinen (John Downs) oli hakattu puolikuoliaaksi jne. Tilaisuudessa olivat, Luken todistuksen mukaan, läsnä sahamyllypatruuna Clough, American Tugboat yhtiön isäntä, kapteeni Ramwell, sekä monet muut johtavat teollisuusherrat.

Kuulustelun aikana syytettyjen lakimies Vanderveer näytti todistajalle nahkaisen mätkän eli "kapulan" ja kysyi oliko todistaja nähnyt ennen sellaisia "instrumentteja".

"Kyllä", vastasi todistaja Luke painolla ja sanoi, että sellaisia aseita käytfivät deputit i.w.w:-